

ÇOCUKLARLA SINIR VE KURAL KOYMA

BURDUR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ AYLIK BÜLTENİ

Nisan 2023

Sayı 5

İÇERİK

Çocuklar Neden Sınırlara İhtiyaç Duyarlar?

Pratik Öneriler

Etkili ebeveyn tutumlarının en önemlilerinden biri çocuğa sınırlar koyabilmektir. Sınırları, çocuğun hedefe varabilmesinde ona yol gösteren levhalar gibi düşünecek olursak kuralların olmadığı bir ortamda çocuğun kendini bir süre sonra kaybolmuş hissetmesi kaçınılmazdır.

Sınırlar, çocuklara korundukları, güvende oldukları ve değer verildikleri duygusu kazandırır. Aile içi kurallara uymalarını, işbirliği yapmalarını, otoriteye saygı duymalarını sağlar. Sorumluluk kazandırır. Sınırlar, onaylanan davranışları tanımlayan, çocuğa hatalı davranışlarını düzeltme fırsatı veren eğitici ve öğretici bir etkiye sahiptir.

Sınırlar etkili ve uygun bir şekilde ise çocukların araştırma yapmalarına yardımcı olur. Sınırlar, şu sorulara cevap arar: "Doğru olan nedir?", "Hangisi yanlıştır?", "Yetkili kimdir?", "Ne kadar ileri gidebilirim?", "Çok ileri gittiğimde ne olur?" Sınırlar onaylanan davranışları tanımlar. Bir kuralın sonucunda ne oluyorsa o bizim onayladığımız davranıştır. Çocukların ilerlemeleri beklenen yolun hangisi olduğunu anlamaları için net sınırlara ihtiyaçları vardır. Sınır belirleme dinamik bir süreçtir. Çocuklar büyür ve değişir. Değiştikçe de daha çok özgürlük, ayrı calık ve sorumluluk yüklenmeye hazır hale gelirler.

Çocuklar çevrelerini keşfetmeye, becerilerini geliştirmeye, yeni yetenekler kazanmaya ve bağımsız olmaya fırsat bulmalıdır. Onların işi budur. Bizim işimiz de bu normal gelişim sürecini engellemeden, onlara destek olacak sınırlar koymaktır.

Sınır Koyma Konusunda Pratik Öneriler

- Çocuktan bekleneni net bir şekilde ifade edin. Söyleyeceğinizi dolaylı yollardan bağırarak ve sinirlenerek değil, yumuşak ancak net ve kararlı bir tutumla söyleyin.
- Çocuğa seçenek sunun. Örneğin, uyku saati gelen ve direnen çocuğunuza "Uykuya yürüyerek mi, yoksa kucakta mı gitmek istersin?" ya da kıyafet seçimi konusunda direnen çocuğunuza gösterdiğiniz iki kıyafetten birini kendisinin seçebileceğini belirtebilirsiniz.
- Oyun alanlarını belirleyin ve sınırlandırın. Evinizde çocuğunuzun özgürce oynayabileceği bir bölge ya da alan düzenleyin. Bu yer, çocuğunuzun gürültü yapabileceği, oyuncakları ile rahat oynayabileceği bir yer olabilir.
- Belirtildiği gibi olumlu davranışların altını her zaman çizin. Bunun için sözel övgüler kullanın. Sözel övgüler kullanmak, çocuğunuzun uygun bir şekilde davranmaya devam etmesini sağlayan en iyi yoldur.

- Nasıl ki yetişkinler çalışma ortamlarında, şehir düzeninde, kısacası tüm yaşam döngüsünde kuralların net olduğu bir sistem bekliyorsa aynı şey çocukların dünyasında da geçerlidir.
- Kuralları belirlerken çocuğu sürece dahil edin alınan kararlarda kendi düşüncelerinin de alındığı kuralları uygulamaya daha çok özen gösterecektir.
- Çocukların koyduğunuz kuralları sorgulamasına izin verin, gerekirse bu kural ve yasakların gerekçelerini açıklayın.
- Çocuklarınıza karşı daima sıcak, ilgili, sabırlı ve duyarlı davranın, kendi sınırlarını keşfetmelerine destek olun, iletişim kanallarınızı daima açık tutun.

"Çocuklar,
göremeyeceğimiz bir
zamana gönderdiğimiz
canlı mesajlardır."

Neil Postman

